

Komparace dodržování OBP v tuzemské a zahraniční firmě.

Jan Kohoutek

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav krizového řízení

akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Jan KOHOUTEK

Osobní číslo: L09165

Studijní program: B 3909 Procesní inženýrství

Studijní obor: Ovládání rizik

Téma práce: Komparace dodržování OBP v tuzemské a zahraniční firmě.

Zásady pro vypracování:

1. Legislativa dodržování zásad OBP v tuzemské a zahraniční firmě a jejich komparace
2. Praktické porovnání dodržování OBP ve firmě CEMEX Sand, s.r.o. a zahraniční firmě
3. Vyhodnocení o komparaci OBP ve firmě CEMEX Sand, s.r.o a zahraniční firmě.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] Zákon ČNR č. 65/1965 Sb., Zákoník práce.

[2] KOLEKTIV AUTORŮ ČMOKOS a ASO, Bezpečnost práce nedílnou součástí života 1. vydání Praha 3. Educa Senza, 2008. 172 s

[3] BOX, P ; VOGEL, L. Hodnocení rizik na pracovišti. Brussels : ČMKOS, 1999. 210 s.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Pavel Mauer

Ústav práva

Datum zadání bakalářské práce:

15. prosince 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

11. května 2012

V Uherském Hradišti dne 22. února 2012

prof. Ing. Josef Polášek, Ph.D.
děkan

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tématem mé bakalářské práce je komparace dodržování zásad BOZP v tuzemské a zahraniční firmě, tedy v mezinárodních podmínkách. Mým cílem je analyzovat a porovnat, jak se může ve společnosti operující v podmínkách globálního trhu na různé regionální úrovni lišit vymezení BOZP. V písemné části se zaměřuji na obecné vymezení BOZP, činitelů kteří se na BOZP podílí a systémový přístup k BOZP. Dále v odlišnostech Bezpečnosti práce v mezinárodní a Evropské úrovni. Rozlišná legislativa a různá pracovní kultura se odráží ve všech segmentech společnosti tak i v BOZP. Dále chci také poukázat na evropský právní systém, jakožto stěžejní prvek pro dodržování BOZP pro členské státy Evropské unie, a různá implementace v různých firemních prostředích a zemích. V teoretické části jsem se zaměřil na legislativu České republiky a to kterými mezinárodními nebo evropskými dohodami se odlišuje. V praktické části potom navazuji na konkrétní společnost CEMEX, u které analyzuji jednotlivé součásti BOZP a systémové přístupy, kterými se zabezpečuje BOZP. Podle čeho tato společnost BOZP stanovuje a jakými nástroji ji každoročně zlepšuje.

Klíčová slova: Bezpečnost práce, Legislativa, Systém bezpečnosti práce, INTRANET, Poučné listy, systém skoro-nehod

ABSTRACT

The topic of my thesis is the comparison of the principles of occupational health and safety in domestic and foreign company so the comparison in international conditions. My main goals in this thesis is analyze and compare how can companies operating in the global market in terms of the various different regional differentiation and define OSH. The first part is focused on the general definition of occupational safety and health, systematic approach to OSH, differences in work safety in international and European level. Varying legislation and different working culture is reflected in all segments of society and in health and safety. I want to point out the European legal system as a crucial element for the health and safety compliance for European Union Member states, and different implementation in

different business, environments and countries. Also I focused on the legislation of the Czech Republic. In the second part of my thesis I specified the company Cemex and analyze the components and the system approaches to health and safety. According to what the company provides occupational health and safety and which tools they improve each year.

Keywords: Occupational health and safety, Legal system, INTRANET, Instructive sheets, The system of near-accidents

Nikde na světě v žádném odvětví neexistuje bezpečná práce ani pracoviště.

Každý pracovník společnosti Cemex má právo se vrátit živ a zdrav ke své rodině.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka;
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne 9.5.2012

.....
podpis studenta/ky

OBSAH

ÚVOD.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 CHARAKTERISTIKA BEZPEČNOSTI A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	14
1.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA BOZP A OSH.....	14
1.2 TERMINOLOGIE	15
1.3 SUBJEKTY SE ZÁJMEM NA BOZP	16
1.3.1 Zaměstnavatel	16
1.3.2 Krizový management	17
1.3.3 Zaměstnanec.....	17
1.3.4 Odborové organizace	17
1.3.5 Kolektivní smlouva	18
1.3.6 Evropský model	18
1.3.7 Anglosaský model	19
1.3.8 Stát.....	19
1.3.9 Kontrolní mechanismus	19
1.4 SYSTÉMOVÝ PŘÍSTUP K BOZP	19
2 STANOVENÍ BOZP V MEZINÁRODNÍCH PODMÍNKÁCH	21
2.1 INTERNATIONAL LABOUR ORGANISATION (MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE PRÁCE)	21
2.1.1 Mezinárodní pracovní právo	21
2.1.2 Klíčové zdroje mezinárodního pracovního práva.	22
2.1.3 Mezinárodní bezpečnost a ochrana práce.....	22
2.1.4 Klíčové zdroje mezinárodní bezpečnosti zdraví a práce.....	22
2.1.5 Světový kongres o bezpečnosti práce:	23
2.2 EVROPSKÁ UNIE.....	25
2.2.1 Spolupráce ILO a EU	25
2.2.2 Evropské Pracovní právo	25
2.2.3 Právní řád Evropské unie	26
2.2.4 Vymezení BOZP (OSH) Evropskou unií.....	27
2.2.5 Strategie Evropského společenství.....	27
2.2.6 PROGRESS (2007 -2013).....	28
2.3 ČESKÁ REPUBLIKA	28
2.3.1 Sloučení legislativy EU a ČR.....	28
2.3.2 Národní Akční program v oblasti BOZP	30
2.3.3 Právní řád České republiky	30
2.3.4 Zákony vymezující Bezpečnost Práce v ČR	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
3 CEMEX	34

3.1	ZAMĚŘENÍ FIRMY CEMEX	34
3.2	HISTORICKÝ VÝVOJ FIRMY VE SVĚTĚ	34
3.3	HISTORICKÝ VÝVOJ FIRMY V ČESKÉ REPUBLICE.....	35
3.4	REGIONÁLNÍ PŮSOBNOST FIRMY CEMEX	35
3.5	HIERARCHIE SPOLEČNOSTI	36
3.6	POLITIKA PODNIKU	36
4	BEZPEČNOST PRÁCE VE FIRMĚ CEMEX A. S.	38
4.1	POLITIKA BEZPEČNOSTI PRÁCE CEMEX.....	38
4.2	APLIKACE BEZPEČNOSTI A OCHRAN ZDRAVÍ PŘI PRÁCI VE SPOLEČNOSTI CEMEX	38
4.3	INTRANET BOZP	39
4.4	MANAGEMENT ŘÍZENÍ BOZP	39
4.5	POUČNÉ LISTY	39
4.6	SYSTÉM SKORO NEHOD.....	40
4.7	OSOBNÍ OCHRANNÉ POMŮCKY A PROSTŘEDKY (OOPP)	41
4.7.1	Minimální požadavky.....	42
4.7.2	Bezpečnostní přilba	42
4.7.3	Výstražný oděv.....	42
4.7.4	Ochranné Rukavice	43
4.7.5	Ochrana očí	43
4.7.6	Obuv	43
4.7.7	Další ochranné pomůcky	43
4.8	HODNOCENÍ RIZIK	43
4.9	VSTUPNÍ ŠKOLENÍ.....	44
4.10	PLÁN CEMEX 2012 O BEZPEČNOSTI A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI.	45
5	MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI A VE SPOLEČNOSTI CEMEX.....	46
5.1	CHORVATSKO 2009	46
5.1.1	Popis události	46
5.1.2	Příčiny nehody	46
5.1.3	Následné opatření.....	46
5.2	INDIE 2008	47
5.2.1	Popis události	47
5.2.2	Příčiny nehody	48
5.2.3	Následné opatření.....	48
5.3	MEXIKO 2009.....	49
5.3.1	Popis Události	49
5.3.2	Příčiny nehody	49
5.3.3	Následné opatření.....	50
6	PROGRAMY PRO ROZVOJ BOZP VE SPOLEČNOSTI CEMEX.....	51
6.1	SYSTEMATICKÝ PŘÍSTUP K ŘÍZENÍ ZDRAVÍ A OCHRANĚ NA PRACOVÍŠTI	51
6.2	NEUSTÁLÉ ZLEPŠOVÁNÍ BOZP.....	51
6.2.1	Pravidelné měsíční školení.....	52
6.2.2	Učení se z chyb	52

6.3	PROGRAM LEGACY.....	53
6.4	PROGRAM BEZPEČNÁ DOPRAVA.....	54
6.5	PROGRAM PREVENTIVNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE.....	54
6.6	PROGRAM PRO REDUKCI A ZVLÁDÁNÍ STRESU ZAMĚSTNANCŮ.....	55
7	ROZDÍLNOSTI BOZP V REGIONECH SPOLEČNOSTI CEMEX.....	56
	ZÁVĚR.....	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	58
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	59
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	60
	SEZNAM TABULEK.....	61
	SEZNAM PŘÍLOH.....	62

ÚVOD

Pracovní proces je soustavná činnost člověka, která přináší naplňování jeho životních potřeb a hodnoty, které přispívají k rozvíjení společnosti. Odlišnost pracovních podmínek ať už z pohledu fyzické a technické náročnosti, pracovní doby nebo odměny za práci je různá. Stačí porovnat pracovní podmínky v České republice a v ostatních státech světa. Z globálního hlediska můžeme vymezit například rozlišnost pracovních podmínek v Asii, Africe, USA a Evropě. Všude na světě jsou tyto podmínky různé. Tyto odlišnosti jsou dány historickým vývojem ve společnosti, pohybem kapitálových zásob, kulturou, úrodností půdy a mnoha dalšími faktory. V minulosti se bezpečnost práce odvíjela od vyspělosti společnosti. Kapitálově silnější společnosti si uvědomily, že je nutné vyčlenit na bezpečnost větší prostředky, protože spokojený a zdravý zaměstnanec přinese firmě větší příjem, než zaměstnanec permanentně nemocný a neochotný pracovat. Společnosti kapitálově slabší nebo na nižší technické a intelektuální úrovni v BOZP nahlíželi na zaměstnance jako na součást výroby. Odlišný způsob je možné sledovat i z pohledu vlastnictví společnosti, v průběhu celosvětového rozvoje. Ve společnosti, kde většinu výrobních prostředků vlastnil stát, byla a je problematika BOZP zaměřena jinak, než je tomu v nynějším kapitalismu.

V současnosti se snaží mezinárodní organizace, jako jsou OSN, přesněji ILO dbát na to, aby byli ve světě podmínky pokud možno srovnatelné. Bezpečnost práce je tedy nedílnou součástí pracovního procesu, pohled na BOZP se však liší s různými společenskými skupinami, jak ze strany zaměstnance, zaměstnavatele tak i státu a odborů. Je zajímavé, sledovat jak se bezpečnost práce odlišuje v mezinárodních podmínkách, čím jsou tyto odlišnosti dány a jak se BOZP v různých prostředích utváří. Jednotlivé legislativy států pro bezpečnost práce jsou vertikálně ovlivněny nebo přímo vymezeny zákony a vyhláškami stanovenými mezinárodními organizacemi nebo regionálními uskupeními jakou je i EU. Měl jsem tu možnost, nahlédnout do materiálů společnosti Cemex, která působí v mezinárodních podmínkách už skoro dvě generace. Tato společnost, jako jeden z největších světových výrobců betonu, musela přizpůsobovat svůj přístup k bezpečnosti práce systematicky s ohledem na regiony své působnosti. Tato společnost je vázána různými právními předpisy a odlišnostmi charakteristickými v daném státě. Tyto odlišnosti jsou identifikovatelné tím, v čem je BOZP určována firmou, co je naopak stanoveno státními orgány či odbory, jak k bezpečnosti práce přistupují zaměstnanci a proč se jednotlivě mění s různými regiony působnosti a čím jsou tyto odlišnosti dány. Záměrem

mé bakalářské práci bylo porovnat základní proporce a zákonitosti z pohledu stanovení podmínek BOZP ve světě a jak a čím jsou stanoveny podmínky BOZP, které musí firma Cemex respektovat.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA BEZPEČNOSTI A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

1.1 Základní charakteristika BOZP a OSH

V mezinárodních podmínkách je pro bezpečnost ochrany zdraví a práce (dále jen BOZP) stanoveno označení OSH (Occupational Safety and Health). Oblast BOZP (OSH) je široký okruh otázek a úkolů, jehož cílem je vytvářet systémy pravidel, které chrání zaměstnance, případně další účastníky pracovního procesu, ale na druhé straně i zaměstnavatele a stát před negativními následky, které jsou evidovány v pracovní prostředí.

BOZP (OSH) se snaží omezit všechny negativní aspekty související s pracovním procesem, tudíž obsahuje jak pravidla pro ochranu před vznikem pracovního úrazu, ale i před negativním působením prostředí, které se mohou projevit až po určité době v kontaktu se zdrojem tohoto negativního působení. Jako příklad lze uvést práci s výpočetní jednotkou, která může ovlivnit zrak tak i změnu stavby těla. Dále stavební práce, při kterých na zaměstnance působí vlivy jako záření a zplodiny (sváření), prašnost (tesařské práce) nebo hluk (bourání). Nejčastějšími nemocmi z povolání jsou nemoci zraku, slach, úponů, svalů nebo kloubů v důsledku s nadměrným jednostranným přetěžováním. [1]

Pravidla a opatření týkající se BOZP (OSH) jsou uvedena v mnoha právních a technických předpisech, technických normách a v interních předpisech jednotlivých firem a institucí. Zajištění požadavků BOZP (OSH) je garantováno Listinou základních práv a svobod, kde je přesně stanoveno právo zaměstnanců na spravedlivou odměnu za práci a na uspokojivé pracovní podmínky a právo na ochranu zdraví při práci.

Mohlo by se zdát že BOZP (OSH) je tvořena pouze dvěma základními částmi bezpečností práce (technická bezpečnost) a ochranou zdraví při práci (hygiena práce, pracovní prostředí nebo ergonomie). Součástí BOZP (OSH) je však nutnost vnímat i sociální ochranu (vztahy na pracovišti a vliv výkonu práce na soukromý život zaměstnanců), která je obsažena v § 224 zákoníku práce.

Obsah BOZP (OSH) nemá být pouze preventivního charakteru, kde je zajištěna ochrana před vznikem nežádoucích událostí, ale i zajištění bezpečného a účelného postupu, který minimalizuje následky nežádoucích událostí. V tomto ohledu je BOZP velmi úzce propojena s havarijním plánováním respektive s krizovým managementem, jež se v některých otázkách přímo prolínají (evakuace, nakládání s chemickými látkami a

přípravky, pro které jsou stanoveny požadavky právních předpisů z oblasti firemní ekologie (zákon č. 356/2006).

Některé tuzemské, ale i zahraniční firmy zvyšují odměny svým zaměstnancům za to, že jsou v dobré zdravotní kondici, jejich zdravotní stav je úzce spojen celkovou výkonností a práci jako takovou. V tomto ohledu je zdraví zaměstnanců základním kapitálem a jedním z předpokladů konkurenceschopnosti pro zaměstnavatele. Ochrana by tedy měla být důležitým zájmem zaměstnavatele, protože chrání jeho investice do lidských zdrojů (zhodnocení jejich výkonnosti a Know-How). BOZP je tedy určitým nástrojem k zajištění vyšší konkurenceschopnosti a vyšších zisků, na který by tedy zaměstnavatel měl nahlížet jako na ekonomický aspekt. [1][2]

1.2 Terminologie

V BOZP a OSH se používá tato terminologie

- Firemní kultura: soustava sdíleného přesvědčení, postojů, domněnek, norem a hodnot existujících v konkrétní firmě
- Kompetentní autorita: Ministerstva, vládní oddělení nebo veřejná autorita s pravomocí řešit otázky regulace, příkazy nebo instrukce, které mají právní moc (inspektorát bezpečnosti práce, odborové organizace).
- Kompetentní osoba: Osoba s požadovaným vzděláním, vhodnými vědomostmi, zkušenostmi a dovednostmi pro úspěšné zvládnutí otázek o bezpečné provedení práce. Kompetentní autorita může určit nezbytné kritéria pro tuto osobu a stanovit její povinnosti.
- Zaměstnanec: Fyzická osoba způsobilá vykonávat práci, pravidelně nebo dočasně, pro zaměstnavatele.
- Vedoucí zaměstnanci – zaměstnanci, kteří jsou na jednotlivých stupních řízení zaměstnavatelé oprávněni stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny.
- Zaměstnavatel: právnická nebo fyzická osoba, která zaměstnává fyzickou osobou v pracovně právním prostředí.
- Zdraví - stavy fyzické, psychické, sociální a estetické pohody člověka

- Riziko – kombinace četnosti nebo pravděpodobnosti výskytu specifikované nebezpečné události a jejich následků
- Zdroj rizika – nebezpečné vlastnosti nebezpečného činitele (stroj, zařízení, látka, pracovní činnost).

1.3 Subjekty se zájmem na BOZP

Na bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci se podílí různé subjekty se zájmem na BOZP tedy státní instituce, zaměstnanci a zaměstnavatelé jakožto i pod-subjekty, které hájí jejich zájmy zejména odborové organizace pro zaměstnance, v některých institucích státem stanovené osoby odborně způsobilé k prevenci rizika, bezpečnostní manažer rizik ve firmách.

Celková myšlenka bezpečnosti práce je ale stejná a to ochrana před nežádoucími vlivy v pracovním prostředí. Každá zúčastněných stran má ale odlišný zájem na uplatnění BOZP, což může být dáno jinou perspektivou jejich zájmů. Stát se například zaměřuje na ochranu před zvýšením sociálních výdajů a do jisté míry i státních investic. Zaměstnanec naopak vnímá bezpečnost práce jako ochranu zdraví, která mu poskytuje vyšší potenciál v uplatnění na trhu práce. Každá z účastněných stran vnímá tedy BOZP jiným způsobem a snaží se uplatnit různé zájmy.

1.3.1 Zaměstnavatel

Ve firemních podmínkách je důležité nastavit systém zajištění BOZP s ohledem na zaměření a náplň práce dané firmy. Je tedy více než dodržování zákonem stanovených právních a doplňujících předpisů spíše správným vedením managementu, který má BOZP v kompetenci. Jednotlivé právní předpisy tedy pro zaměstnavatele představují rámec, který je nutné splnit a kterému je nutné bezpečnost práce přizpůsobit.

Zaměstnavatel je povinen vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky, které jsou především v jeho zájmu ochrany vlastních pracovních sil. U mnoha podniků je k prosazení a hájení zájmů podnikatele přítomná osoba, která je odborně způsobilá k prevenci rizik a lékař preventivní péče. Za bezpečnost práce v organizaci odpovídá nejvýše postavený pracovník v hierarchii a v rozsahu svých funkcí jednotliví vedoucí pracovníci na všech stupních řízení. Výkonným orgánem je zpravidla bezpečnostní technik či útvar bezpečnosti práce, může být zajištěno i externě.

1.3.2 Krizový management

Ustanovení zákoníku práce po zaměstnavateli požaduje, aby ve své firmě posuzoval rizika při práci a stanovoval opatření k jejich odstranění, nebo alespoň ke snížení jejich působení. Požaduje se tak po zaměstnavateli, aby prováděl řízení rizik při práci. V BOZP se provádějí dvě základní posouzení rizik; první oblast bezpečnosti práce a druhé pro oblast ochrany zdraví při práci, tedy oblasti hygieny práce a ergonomie. Vyhledávání a vyhodnocení rizik při práci je jedním ze základních stavebních kamenů současné BOZP v každé firmě (další součástí jsou legislativa a kategorizace prací). Navazuje na ně stanovení opatření k odstranění rizik nebo snížení jejich působení. Management rizik obsahuje tři základní fáze, což jsou: vyhledávání rizik, vyhodnocení rizik a stanovení opatření.

Vyhodnocení rizik při práci, vyplývá v ČR Z § 102 zákoníku práce, ochrana zdraví z kategorizace prací z § 37 zákona č 258/2000 Sb.

1.3.3 Zaměstnanec

Hlavním zájmem zaměstnance je chránit své zdraví jak z hlediska sociálního tak i jako potenciál, který jeho zdraví představuje na trhu práce tedy z ekonomicko-sociálního hlediska. U zaměstnance se zdravotním handicapem je okruh práce, kterou může vykonávat značně zúžen.

V různých prostředích může být různý zájem na tom pracovat bezpečně. Statistiky uvádí, že v České republice je ochota pracovat bezpečně značně nižší než v ekonomicky vyspělejších státech jako je například Německo nebo Rakousko. Pro hájení zájmů zaměstnanců na BOZP ve firmě vystupují na scénu odborové organizace a zástupci z řad zaměstnanců.[2]

1.3.4 Odborové organizace

Uskupení zaměstnanců k obhajování svých práv a zájmů. Postavení, právo a oblasti působení jsou v ČR dány legislativně zákoníkem práce (§ 286zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce) a zákonem o kolektivním vyjednávání (zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání). Právní systém je v jednotlivých zemích diferencován. Úzce souvisí se společenskými a ekonomickými poměry. Vnitřní organizovanost pracujících se projevuje především v činnosti odborové organizace, která je taktéž v rozdílných zemích odlišná.

Odborové organizace zastávají tradičně zájmy zaměstnanců.

- Zájem odborů je zamezení rušení pracovních míst. Z toho vyplývá nutnost spolupráce s vedením v oblasti s personalistikou
- Zájem odborů je obhajovat své členy v jakýchkoliv konfliktních sociálních situacích.
- Mají právo rozhodovat a kontrolovat v oblasti bezpečnosti práce. V případě bezprostředního ohrožení života a zdraví zaměstnanců mohou zastavit práci, vydávat závazné pokyny k bezpečnosti práce, podílet se na vyšetřování pracovních úrazů a podobně.[3]

1.3.5 Kolektivní smlouva

Smlouva sepsaná mezi zaměstnavatelem a zástupci zaměstnanců, skládající se z nejrůznějších konkrétních závazků zaměstnavatele, a na straně druhé závazku zaměstnanců, že nenaruší sociální smír v organizaci, pokud budou plněny dohodnuté závazky, k nimž se zaměstnavatel smluvně zavázal. Národní legislativa české republiky č 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání vychází z úmluvy Mezinárodní organizace práce (ILO) č 98/1949 a č. 154/1981. Závazky Kolektivní smlouvy musí být konkrétní, kontrolovatelné a termínované. Kolektivní smlouva se uzavírá na dobu určitou většinou tedy jeden rok. Předmětem Kolektivní smlouvy jsou zejména:

- Vztahy mezi zaměstnavateli a zaměstnanci
- Individuální pracovní vztahy (pracovní doba, sociální podmínky, vzdělání)
- Mzdové náležitosti (tarify, nadstavbové složky, dodatkové formy odměňování apod.)[4]

1.3.6 Evropský model

Zaměření odborů je dáno celostátním působením (Rada hospodářské a sociální dohody). Vyjednávání na nejvyšší úrovni, jako základ činnosti a snaha dosáhnout ekonomické a sociální harmonie v rámci celospolečenského působení. V rámci podniků působí odbory spíše jako tlumič vertikálního tlaku (propustnost aplikace zákonů a legislativ ze státního prostředí, přes top management, střední management až k zaměstnancům).

1.3.7 Anglosaský model

Působení odborů je zaměřeno spíše na místní a podnikovou politiku, včetně zájmu o organizaci a rozvoj podniku. Ten je chápán ze strany odborů jako součást jistot. Celostátní působení je zde značně redukováno legislativou, která vymezuje rámec pro podnikání, odměňování, přesně vymezená celá oblast pracovního práva. To vše značně zužuje pravomoci i manévrovací pole odborů. Kompenzací za to, že se odbory zříkají těch to práv, bývá větší právo kontroly dodržování zákonných ustanovení.

Anglosaský ani Evropský model nefunguje pochopitelně v čisté formě. Jde o obecný trend, který také určuje vztah odborů k personálním činnostem, který může nabývat značně variabilních podob. Rozsah působení odborů by měl být upřesněn dohodou v kolektivní smlouvě. V každém případě legislativa a prostor pro kolektivní vyjednávání jsou v nepřímé úměře. [4]

1.3.8 Stát

Státní zájem na BOZP je především ochrana svých investic do občanů země, například náklady na vzdělávání, bezplatnou zdravotní péči pro mladistvé a před zvyšováním sociálních výdajů jako jsou léčby nemocí z povolání a podobně. K ochraně zájmů státu slouží kontrolní mechanismy, jako jsou inspekce práce pro oblast bezpečnosti práce a orgány ochrany veřejného zdraví (Český báňský úřad, Státní úřad pro jadernou bezpečnost) a legislativa (zákoník práce).

1.3.9 Kontrolní mechanismus

Ke kontrole dodržování BOZP složí státu kontrolní mechanismy. Bezpečnost práce je sledována orgány státního dozoru. V České republice to jsou Český úřad bezpečnosti práce a jeho inspektoráty podřízené Ministerstvu práce a sociálních věcí a Hygienická služba, podřízená Ministerstvu zdravotnictví. Tyto orgány jsou oprávněny vstupovat kdykoliv do prostorů organizace, vyžadovat potřebné doklady, dokumenty a informace. V případě zjištění nedostatků mohou omezit provoz a vyžadovat přijetí opatření ke sjednání nápravy v souladu s příslušnými předpisy.[3]

1.4 Systémový přístup k BOZP

Zajištění BOZP ve firmě nebo společnosti, musí být nedílnou součástí řízení společnosti. K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci musí být přistupováno systémově. To

znamená, že musí být vytvořen a do praxe zaveden a trvale udržovaný funkční mechanismus, který pomáhá efektivně zajišťovat BOZP.

- BOZP začíná nahoře (od nadnárodních institucí, přes EU, k vládě jednotlivých států, top management, střední management až k zaměstnancům)
- Vztahy vedení firmy k BOZP jsou považovány za snahy o zvýšení produktivity práce
- Bezpečnost práce je organizována a zabezpečována tak, aby byla pro přínosem

Úroveň BOZP zajišťují jednotliví vedoucí zaměstnanci. Proto by mělo být pravidelně projednáváno nejen na poradách top managementu, ale na všech úrovních řízení.

Nárůst zisku vytvořený díky zajištění BOZP není přímo identifikovatelný, protože se může projevit prostřednictvím nárůstu produktivity práce. Dá se tedy sledovat ale nepřímě.

Zvýšení kreativity jednotlivých zaměstnanců je spojeno se zvýšením produktivity jejich práce. Je prokázáno, že zdravý a kreativní zaměstnanec poskytuje vyšší produktivitu práce (méně prostojů – vyšší výkony). Pro získání tohoto přínosu je nutné požadavky BOZP dostat do podvědomí jednotlivých zaměstnanců.

Každá firma má možnost vytvořit vlastní systém řízení BOZP k zajištění požadavků BOZP na jednotlivých pracovištích. K zavedení systému řízení je nutno mít zpracovanou strategii, která nám pomůže systému BOZP zajistit a dále ho udržovat v provozu. Standardizované systémy jsou často označovány jako Politika BOZP. Je určitá hranice pro zpracování politiky BOZP protože firemní prostředí se mění, je nutné stanovit maximální lhůtu pro tuto politiku na 3 roky, avšak pro určitou trvanlivost a zaběhnutí do praxe by měla trvat nejméně 1 rok.

Při vytváření systému řízení je nutné klást v potaz velikost firmy. Je rozdíl mezi zavedením systému v malé firmě o 10 zaměstnancích a velkovýrobě či koncernu o stovkách či tisících zaměstnanců. Každá firma má různé požadavky v BOZP s rozlišností jejího zaměření a její velikosti. [2]

2 STANOVENÍ BOZP V MEZINÁRNODNÍCH PODMÍNKÁCH

2.1 International Labour Organisation (Mezinárodní organizace práce)

Je speciální organizací a jednatelstvím Organizací Spojených Národů, se zájmem v oblasti otázek práce týkající se mezinárodních pracovních standardů. Je tripartitou zájmů, a to OSN s vládami států, zaměstnavateli a reprezentanty zaměstnanců. Toto spojení dává organizaci ILO unikátní možnost svobodné a otevřené diskuze o pracovních standardech a právech ve spojení se státními, sociálními a ekonomickými aspekty, v prostředí 183 členských zástupců. Jejím sídlem je Geneva, Švýcarsko, též známá jako Mezinárodní pracovní kancelář (International Labour Office).

ILO obdržela Nobelovu cenu v roce 1969. Společnost ILO byla ustanovena po První světové válce v Lize národů (Societa des Nations 1919 – 1946) na základě Versailleské mírové smlouvy.

Mezinárodní organizace práce (ILO) se řadí mezi institucionální velikány, jako jsou OECD (organizationforeconomic co-operation and development), WORLD BANK, WTO (worldtrade organization). S těmito organizacemi úzce spolupracuje při otázkách:

- Otevřeného globálního trhu a jeho vlivu na podporu růstu a vytváření nových pracovních míst
- Dosažení cílů G-20 v rámci silného a rovnovážného růstu.
- Výhody liberálního globálního trhu pro zaměstnanost a růst.

2.1.1 Mezinárodní pracovní právo

Přijetí pracovně právních předpisů je důležitým prostředkem k provedení standardů mezinárodní organizace práce (ILO), propagaci deklarovaných a základních principů práv při práci, a uvedení konceptu důstojné práce do praxe. Ústav ILO se zavazuje nabízet technickou spolupráci a poradenství pro členské státy a pomáhat jim při hodnocení, a kde je to nezbytné prověření jejich pracovního práva. To zahrnuje asistenci při rozvoji vnitrostátních právních předpisů a nařízení, schvalování úmluv nebo k provádění odpovídajících zásahů.

2.1.2 Klíčové zdroje mezinárodního pracovního práva.

NATLEX : Je databáze legislativy práce, sociálního zabezpečení a související předpisy o lidských právech. Jsou zde uvedené úplné znění zákona nebo příslušného elektronického zdroje spojené se záznamem. Tato databáze je vedena v oficiálních jazycích Mezinárodní organizace práce (angličtina / francouzština / španělština)

ILOLEX : Databáze mezinárodních norem práce a doporučení (obsahující schválené informace). Fulltextová databáze obsahuje dále informace, komentáře výborových expertů, obecné průzkumy a další související dokumenty.

2.1.3 Mezinárodní bezpečnost a ochrana práce.

Mezinárodní společnost na svých stránkách udává, že ve světě zemře každých 15 sekund jeden pracovník na následky pracovního úrazu či nemoci z povolání. Každých 15 sekund 160 pracovníků utrpí zranění z pracovního poměru.

Bezpečnost a zdravotní podmínky na pracovišti se velmi liší v jednotlivých zemích, zejména kvůli ekonomickému sektoru, různé členitosti a sociálnímu rozdělení. Úmrtí a zranění z pracovního poměru je zejména otázkou rozvojových zemí, kde velká část populace pracuje v nebezpečných podmínkách v těžkém průmyslu, těžbě, velkovýrobnách, zemědělství či rybolovu.

Program ILO o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci nese název **Safe Work**.

Má za cíl vytvořit celosvětové povědomí o rozměrech a důsledcích pracovních úrazů, a nemocí z povolání. Cílem Safe Work je podporovat praktickou činnost na všech úrovních bezpečnosti práce a zdraví zaměstnanců. [5]

2.1.4 Klíčové zdroje mezinárodní bezpečnosti zdraví a práce.

Stanovy Praktik ILO: Uskupení praktik pro veřejné authority jako jsou, zaměstnavatelé, zaměstnanci, společnosti a speciální pracovní postupy pro ochranu zdraví a tělesné kondice.

Nejsou právně závazné a nejsou určeny k nahrazení ustanovení vnitrostátních právních předpisů, nebo státem uznávaných norem. Tyto kodexy poskytují vodítko v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v některých hospodářských odvětvích jakou jsou

- Stavebnictví

- Povrchové doly
- Uhelné doly
- Průmysl železa, oceli a neželezných kovů
- Zemědělství
- Stavba lodí
- Lesnictví

Dále poskytují manuál pro zaměstnance před nebezpečími spojenými s výkonem práce, jak v obecných, tak ve ztížených podmínkách. Uvádí jak se chránit například před pracovními jevy jako jsou:

- Sluneční záření
- Povětrnostní podmínky mrazy, prudký déšť, sněžení apod.
- Lasery
- Vizuální zobrazovací jednotky
- Chemikálie
- Azbest

2.1.5 Světový kongres o bezpečnosti práce:

Tento kongres je organizován každé tři roky od roku 1955, poslední Světový kongres se konal v Istanbulu 11. - 15. září 2011. Světový kongres poskytuje prostor pro výměnu znalostí praxe a zkušeností pro všechny oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Kongresu se účastní zástupci skupin specialistů, zaměstnavatelů, manažerů, odborů, veřejných správ, pojišťoven, zástupci bank, se zájmem o bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci.

XIX světový kongres o bezpečnosti a ochraně zdraví byl pořádán Mezinárodní organizací práce (ILO), Mezinárodní asociací sociálního zabezpečení (ISSA) a Ministerstvem práce a sociálního zabezpečení Turecké republiky. Tématem posledního Světového kongresu bylo Building a Culture of Prevention for a Healthy and SafeFuture (Budování kultury prevence pro zdravou a bezpečnou budoucnost).

Obsahem BOZP (OSH) Světového kongresu v roce 2011, bylo široké spektrum otázek z mezivědních oborů ekonomie, inženýrství, zdravotnictví, práva apod. Mezi vybranými například: [1]

- Seznámení bezpečností práce a ochraně zdraví v dnešním světě práce.
 - o Mezinárodní zákony BOZP (OSH), systémy a programy
 - o BOZP (OSH) vzdělávání a výcvik

- BOZP (OSH) a globální ekonomická recese
 - o Dopad krize na management a BOZP (OSH)
 - o Psychosociální hazard a duševní zdraví

- Smrtelné a nesmrtelných incidenty a nemocí z povolání
 - o Nová listina pracovních onemocnění
 - o Odhad smrtelných a ne-smrtelných incidentů

- Inženýrské rizika a nové technologie
 - o Nanotechnologie a výroba nanomateriálů
 - o Chemikálie

- Budování globální preventivní bezpečnosti a ochrany zdraví.
 - o Radioaktivní ochrana
 - o Strategický přístup k mezinárodnímu Chemickému managementu (SAICM)

2.2 Evropská Unie

2.2.1 Spolupráce ILO a EU

Mezinárodní pracovní organizace a Evropská komise ustanovily strategické partnerství na základě listiny Memorandum of Understanding. Toto partnerství vymezuje společné cíle zejména rozvoj na úrovni globální, regionální a státní.

2.2.2 Evropské Pracovní právo

Evropská komise udává tyto informace vztahující se k pracovnímu právu.

Pracovní právo Evropské Unie definuje práva a povinnosti pro zaměstnance, zaměstnavatele na pracovišti

Pracovní právo pokrývá na úrovni společností dvě důležité oblasti:

- pracovní podmínky zahrnující pracovní dobu, vymezují co je poloviční úvazek a fixní pracovní doba tak i pohyb pracovních sil v rámci evropské unie
- poskytování informací a projednávání se zaměstnanci důležité otázky, a to i v případech hromadného propouštění nebo převodu podniku

Evropská Unie stanovuje základní rámec práv a povinností pro členské státy, které musí přijmout při vstupu do EU. Tímto chce Evropské Unie garantovat stejné nebo podobné podmínky ochrany práv a povinností napříč EU. Rámec povinností je závazný avšak určité zákony si upravují jednotlivé země sami.

Vnitrostátní orgány a soudy jsou zodpovědné za prosazování opatření. Komise kontroluje provádění právních předpisů EU a zabezpečuje jejich dodržování systematického sledování, zda jsou správně aplikovány a prováděny.

Evropský soudní dvůr hraje důležitou roli při řešení sporů a poskytování právního poradenství.

Přijetím právního minima chce Evropská unie zlepšit pracovní podmínky a standardy a posílit práva pracovníků. Pracovní právo má pro Evropskou unii dále i klíčovou roli v zajištění vysoké úrovně zaměstnanosti a udržitelného hospodářského růstu a zlepšování životních a pracovních podmínek v celé Evropské unii.

2.2.3 Právní řád Evropské unie

Právo Evropské Unie má přednost před českým právem, je tedy vertikálně na vyšším právním stupni. Vznikne-li rozpor mezi oběma právy, vždy platí příslušné ustanovení práva Evropské unie. Směrnice Evropského Společenství je závazná ve smyslu výsledku, kterého má být touto směrnicí dosaženo a je adresován vládám jednotlivých členských států.

Nařízení Evropského Společenství je obecně závazný právní předpis, tedy i pro českou republiku a její občany. Obecnou podmínkou platnosti je, že toto nařízení je závazné od okamžiku, kdy vstoupí v platnost. Není nutné, aby bylo České republice schváleno a vyhlášeno ve Sbírce zákonů. Jestliže je tedy obsah nařízení v rozporu s legislativou České republiky, automaticky ji nahrazuje.

Dle Evropského soudního dvora jsou směrnice přímo vynutitelné, jestliže je členský stát neaplikuje řádně a ve lhůtě směrnicemi stanovené a pokud jsou opatření směrnice dostatečně jasná, přesná a bezpodmínečná. Například Česká republika dosud nezohlednila požadavek směrnice č. 90/270/EEC na vyšetření zraku při výkonu práce s počítačem (zobrazovací jednotka).

Pokud je zaměstnanec vyslán do jiné země EU k plnění pracovních úkolů, musí být dodržovány pracovní a mzdové předpisy tohoto státu, tedy státu, ve kterém aktuálně pracuje. Zahraniční zaměstnanci a jejich zaměstnavatelé pracující na území České republiky, musí v pracovním právním vztahu dodržovat naše pracovní předpisy.

Pokud má tuzemská firma své pobočky v zemích Evropské unie, musí být na těchto pobočkách dodržovány pracovní a mzdové předpisy příslušných zemí. [1]

Právo Evropské unie se dělí do těchto základních oblastí:

- **Primární právo**
 - o je tvořeno souborem smluv a právních aktů, které vymezují ústavní rámec Evropské unie. Jedná se o základní smlouvy, protokoly, prohlášení včetně Lisabonské smlouvy
- **Sekundární Právo**
 - o tvoří nařízení a směrnice, jsou současně hlavním zdrojem práva EU.
- **Judikatura Evropského soudního dvora**

- je smlouvou ES pověřen vykládat a posuzovat platnost, jakož i aplikovat právo vyplývající ze zřizovacích smluv a norem přijatých orgány Evropského Společenství. Judikatura Evropského soudního dvora je závazná nejen pro subjekty, které se přímo účastní sporu, ale i pro národní soudy

2.2.4 Vymezení BOZP (OSH) Evropskou unií

Jedním z hlavních cílů bezpečnostní politiky EU je vytvořit pracovní pozice s vyšší kvalitou bezpečnosti práce, za účelem zlepšit humanitární a ekonomickou situaci. Ve svých stanovách zdůrazňuje, že zdravé pracovní prostředí je základním prvkem kvality práce.

Činnost EU v oblasti zdraví a bezpečnosti při práci je stanoven v článku 137 ve smlouvě o evropské unii. Nový soubor norem má za úkol pokrýt maximální množství rizik s minimálním počtem předpisů.

2.2.5 Strategie Evropského společenství

pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na období 2007 – 2013 má vést především ke zlepšení kvality a produktivity práce. Priority pro dosažení této strategie jsou:

- zabránit vysokým společenským a hospodářským ztrátám způsobenými úrazy a nemocí z povolání
- splnit právo zaměstnanců na uspokojivé pracovní podmínky, kulturu práce a přispět ke zvýšení pracovní schopnosti každého pracovníka a předejití předčasnému odchodu z trhu práce
- posílit konkurenceschopnost, produktivitu práce a zvýšit ekonomickou výkonnost a zlepšení podmínek práce, motivací zaměstnavatelů a zaměstnanců, podpořit hospodářský růst a zaměstnanost.
- trvalé snižování výskytu pracovních úrazů a nemocí z povolání, s tím že do roku 2013 bude výskyt pracovních úrazů snížen o 25%.

2.2.6 PROGRESS (2007 -2013)

Akce v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jsou podporovány programem, který má za úkol zlepšit produktivitu a kvalitu práce. Program má za úkol propagovat možnosti bezpečnější a zdravější práce v celé Evropě.

Komise evropské unie rozšířila rozsah svých aktivit, ve spolupráci s Evropskou agenturou pro BOZP (OSH) a nadací pro zlepšení životních a pracovních podmínek a zavedla poradenský systém který má za úkol zlepšit podmínky malým a středním podnikům. [6]

Hlavním cílem strategie Evropské společnosti je trvalé snižování výskytu pracovních úrazů a nemocí z povolání. Strategie ES chce snížit výskyt pracovních úrazů v rámci Evropského společenství do konce roku 2013 o 25%. Pro splnění těchto cílů musí být na národní úrovni členských států dána přednost provedení souboru opatření, která přispějí ke zvýšení úrovně dodržování právních předpis, hlavně v malých a středních firmách a v rizikových odvětvích.

Strategií Evropského společenství pro dosažení kvalitnější a bezpečnější práce, s ohledem na nové podmínky v oblasti práce a předpokládaný vývoj ve společnosti, stanovila tyto následující priority:

- zabránit vysokým celospolečenským a hospodářským ztrátám způsobených pracovními úrazy a nemocemi z povolání
- splnit právo zaměstnanců na uspokojivé pracovní podmínky, kulturu práce a přispět k zvýšení pracovní schopnosti každého pracovníka a opatření proti předčasnému odchodu z trhu práce
- posílit konkurenceschopnost, produktivitu a zvýšit ekonomickou výkonnost, zlepšování podmínek práce a motivaci zaměstnanců a zaměstnavatelů pro podporu hospodářského růstu země [3]

2.3 Česká republika

2.3.1 Sloučení legislativy EU a ČR

V 80. letech Evropská unie zásadně přehodnotila svůj pohled k přístupu BOZP.V tomto období Evropská unie zrušila dosavadní předpisy a vydala novou směrnice č 89/391/EHS

z 12 června 1989. Tento dokument pojednával o zavedení opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci, stal se tedy základem pro vytvoření legislativního rámce BOZP.

Při vstupu České Republiky do Evropské unie musela být sjednocena naše legislativa o BOZP s legislativou Evropské unie. Tato úprava byla dosažena tzv. druhou euro novelou zákoníku práce České Republiky. Od 1.1. 2011 vstoupila novela zákona v platnost a změnila celé vnímání BOZP. Tento přístup vedl k nárůstu administrativy na jedné straně a nárůstu odpovědnosti jednotlivých vedoucích pracovníků tedy manažerů. Technický přístup z minulých dob byl nahrazen přístupem systémovým, který klade důraz na personální složení.

Hlavním otázkou nového systému BOZP je důraz na vyhledávání a vyhodnocení rizik. Legislativa v tomto případě vymezuje 70-80% stanovení rizika a opatření ke snížení jejich vlivu, další analýza rizika a stanovení opatření záleží na vyhodnocení zaměstnavatele, s tím že může zpřísnit i opatření, které jsou stanoveny legislativou. Důležitou součástí procesu vyhodnocování a předcházení rizik je interakce mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem. Zaměstnanci se na řízení BOZP podílí prostřednictvím svých zástupců nebo odborových organizací. [2]

V oblasti Národní politiky schválené 23. 7. 2008 má být v souladu se strategií Evropského společenství věnována zvláštní pozornost zejména těmto oblastem:

- zvýšení preventivní účinnosti dohledu nad zdravím (efektivita, prevence v rámci poskytování závodní preventivní péče)
- vyrovnání se sociálními a demografickými změnami (stárnutí společnosti a prodlužování aktivního věku)
- novým trendům v zaměstnávání
- účinnější vynucování právních předpisů (inspekční orgány)
- podpora duševního zdraví na pracovišti (prevence stresu a násilí na pracovišti)
- integrace otázek BOZP (OSH) do podnikového systému řízení (zejména malé a střední podniky - motivace, technická pomoc, ekonomické pobídky, úloha zástupců zaměstnanců[3])

2.3.2 Národní Akční program v oblasti BOZP

Tento dokument vymezuje krátkodobý program pro BOZP . V tomto programu jsou zpracovány záměry stanovené Národní politikou bezpečnosti a ochrany zdraví při práci schválenou usnesením vlády ČR č. 475 ze dne 19.5 2003.

Při stanovení konkrétních opatření národního programu pro dané období, jsou zohledňovány priority vyčleněné strategií Evropského společenství. Naplnění těchto opatření je reálné v krátkodobém horizontu dvou let, nebo jsou vytvořeny podmínky pro zahájení jejich realizace.

- **právní oblast** - pro naplnění cílů národní politiky BOZP v souladu se strategií ES je nutné vytvořit potřebné podmínky pro motivaci a podporu všech subjektů v oblasti prevence bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. K prioritám patří přehodnotit systém úrazového pojištění zaměstnanců, připravit návrh právní úpravy pracovně lékařské péče a podobně.
- **ekonomické nástroje BOZP** - v souladu se strategií ES a naplnění cílů národní politiky.

2.3.3 Právní řád České republiky

Prameny práva v České republice jsou normativní akty (tj. právní předpisy), určené mezinárodní smlouvy a specifickou funkci mají rozhodnutí Ústavního soudu. Právní předpisy jsou vyhlášovány ve Sbírce zákonů. Z dřívější doby jsou součástí právního řádu i platné předpisy uvedené v Úředním listu.

Platné mezinárodní smlouvy, kterými je vázána Česká republika, vycházejí ve Sbírce mezinárodních smluv. Právní předpis nabývá platnosti dnem, kdy se stává součástí právního řádu tedy, kdy je vyhlášen ve Sbírce Zákonů.

Všechny právní předpisy nemají stejnou právní sílu. Nejvyšší mají ústavní zákony, za nimiž jsou obecné zákony a nejnižší právní sílu mají nařízení vlády a vyhlášky. Právní předpisy nižší právní síly musí vycházet z požadavků právního předpisu vyšší právní síly a nesmí s nimi být v rozporu.

Při zpracování právních předpisů platí zásada, že každý požadavek se může v právním řádu vyskytnout pouze jednou. Pro řešení konkrétního problému je tedy nutné orientovat se ve větším množství právních předpisů, a to i z oblastí, které zdánlivě s řešeným problémem

nesouvisí. Je tedy nutné sledovat ne jen právní předpisy z příslušné oblasti, ale i ty, které jsou s ním spojeny nebo s ním okrajově souvisí.

Právní předpis nebo jeho část mohou být zrušeny právním předpisem o stejné vyšší právní síle. Například vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 324/1990 Sb. o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích, ve znění vyhlášky č. 363/2005 Sb., byla v převážné části nahrazena nařízením vlády č. 591/2006 Sb. a byla zrušena vyhláškou 601/2006 Sb., ale nikoliv nařízením vlády.

Ustanovení zrušených právních předpisů jsou již nevymahatelné, ale existují určité výjimečné situace. Jestliže je řešen právní případ s určitým časovým odstupem, je nutné postupovat podle legislativy platné v době, kdy k případu došlo. Je tedy nutné vycházet z aktuálně neplatných právních předpisů, které v tomto případě opět nabývají účinnost. Příkladem může být posuzování požární bezpečnosti objektu, kde musíme vycházet z předpisů z doby kolaudace nebo poslední rekolaudace. Není proto možné považovat za závadu například to, že v objektu není nainstalovaný poplašný systém, pokud podle právního stavu v době kolaudace nebylo nutné tímto zařízením objekt vybavit.

Ustanovení jednotlivých paragrafů právních předpisů mohou obsahovat odkazy na poznámky pod čarou. Ty nejsou součástí právního předpisu, tedy nejsou právně závazné jako právní předpis. Pokud není část právního předpisu, jež obsahuje odkaz pod čarou, novelizována, tak se poznámka pod čarou nenevolizuje. Je tedy nutné si při práci s právními předpisy nebo technickou normou udáváno pod čarou, zjistit zda je ještě platná a to včetně případných novel uvedeného právních předpisu nebo změn technické normy.

Při orientaci v právních předpisech je důležité ujasnit si souvislosti a vazby a propojení s jinými právními předpisy, především vzájemné propojení a ovlivnění. Vyhlášení některých mezinárodních smluv ve Sbírce mezinárodních smluv ČR může být vázána účinnost národního právního předpisu. Například u nařízení vlády č. 284/2000 Sb., kterými se měnilo nařízení vlády o stanovení technických požadavků na osobní ochranné prostředky č. 172/1997 Sb. V této souvislosti taky platí, že speciální právní předpis má přednost před právním předpisem obecným.

[2] [7] [8]

2.3.4 Zákony vymezující Bezpečnost Práce v ČR

Zákony, které se týkají bezpečnosti práce na území České republiky, jsou zaznamenány ve Sbírce zákonů . V tomto znění jsou zákony vymezující Pracovně právní předpisy a to například pracovní doba a dovolená, zakázaná pracoviště, odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání. Dále také vymezuje zákony spojené se zaměstnaností, Odbory a inspekce práce. V této části jsou zákony a směrnice spojené s hmotnou podporou, rekvalifikací, kolektivním vyjednáváním, ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti atd.

Obsahem UZ č. 757 jsou zákony v těchto kapitolách:

- Obecné ústavní principy (např. zákon č.1/1993 Sb. Ústava České republiky, ČNR č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku České republiky.
- Prováděcí předpisy k zákoníku práce a některé související předpisy (např. Zákon č.262/2006 Sb. zákoník práce vybraná ustanovení)
- Předpisy o Zaměstnanosti (např. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)
- Odbory kolektivní vyjednávání, platební neschopnost (např. Zákon č. 120/1990 kterým se upravují vztahy mezi odborovými organizacemi a zaměstnavateli)
- Inspekce práce (např. Zákon č. 251/2005 o inspekci práce)

Dalšími jednotlivými zákony vymezující bezpečnost práce jsou například:

- Nařízení vlády č. 178/2001 Sb., podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci
- Nařízení vlády č. 494/2001 Sb., způsob a evidence pracovních úrazů
- Nařízení vlády č. 362/2005 Sb. o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
- Vyhláška č. 187/2005 Sb., kterou se mění vyhláška č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody
- Usnesení Vlády České republiky ze dne 23. 7. 2008 č. 920 o Národní politice bezpečnosti a ochrany zdraví při práci České republiky [7] [8]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 CEMEX

3.1 Zaměření Firmy Cemex

Společnost Cemex je jednou z největších firem na světě, která podniká ve výrobě stavebních materiálů. Tato firma má výroby ve více než 50 zemích světa a udržuje obchodní vztahy přibližně se 102 zeměmi. Zabývá se výrobou, produkcí a transportem stavebního materiálů, mezi které patří především cement, beton, kamenivo a malty různých typů a vlastností. Velký rozsah specializovaných produktů stavebních poжив zajišťuje pokrytí poptávky v širokém spektru stavebnictví.

3.2 Historický vývoj firmy ve světě

Společnost Cemex byla založena v roce 1906 otevřením závodu Cementos Hidalgo v severním Mexiku. Závod Portland Monterrey zahájil výrobu v roce 1920 s 20 000 tunami roční výrobní kapacity cementu. Tyto dva závody byli sloučeni v roce 1931 pod názvem Cementos Mexicanos S. A. Cemex se rozrůstá v regionálního hráče koupí závodu Cementos Maya's Mérida a postavením nových závodů v Ciudad Valles a Torreónu. V roce 1973 Cemex instaluje nové pece v mexických závodech v Meridě a Monterrey a kupuje závod v centrálním Mexiku. V roce 1976 Cemex vstupuje na mexickou akciovou burzu a akvizicí závodu Cementos Guadalajara se stává vedoucí společností na mexickém trhu.

Cemex se stává jednou z desíti největších světových společností v oblasti produkce cementu v roce 1989, kdy získává společnosti Cementos Tolteca. V roce 1992 Cemex zahájí expanzi na evropský trh, kdy získává dva největší španělské cementárny Valenciana a Sanson. Následujícího roku rozšířil společnost pole své působnosti i ve Spojených státech odkoupením cementářské společnosti Balcones. V roce 1999 se dostala společnost na NYSE, kde bylo zahájeno obchodování pod označení „CX“. Stejněho roku získala společnost kostarickou výrobu cementu Cementos del Pacifico a společnost Assiut Cement Company, jednoho z hlavních egyptských výrobců cementu, a posílila tak svou pozici ve Střední Americe, Karibiku a zahájila provoz v Africe. Následujícího roku odkoupila firma Cemex největšího výrobce cementu v Severní Americe Shothdown USA a stala se špičkou na Americkém trhu. Do roku 2005 společnost Cemex zdvojnásobila svoji velikost a získáním skupiny RMC otevřela dveře do dalších převážně 20 Evropských trhů, čímž vstupuje i na trh České republiky.

V roce 2005 společnost CEMEX odkoupila britskou společnost RMC Group plc., včetně jejích českých dceřiných společností Readymix Bohemia s.r.o., Transportbeton Morava s.r.o., Readymix Praha-Malešice s.r.o. a GZ-Sand s.r.o. Používání různých značek a image těmito společnostmi v minulosti se nyní sjednotilo pod jedinou značku: Cemex. Toto sjednocení umožňuje společnosti zviditelnit silnou přítomnost firmy v Čechách a na Moravě. Cílem bylo vytvořit jednotnou značku zahrnující všechny obchodní jednotky ve všech regionech České republiky zastřešené společností Cemex.

3.3 Historický vývoj firmy v České republice

V České Republice patří na trhu čerstvého betonu mezi jeho největší producenty. Roční produkce se pohybuje přes 1 milion m³ čerstvého betonu. V Čechách je výroba zajišťována 23, na Moravě zajišťuje výrobu 24 betonáren bývalé společnosti Transportbeton Morava s.r.o. Veškeré výrobky splňují přísné technologické normy. CEMEX má k dispozici vlastní laboratoře, kde je neustále kontrolovaná výroba i vstupní materiály, čímž jsou vytvořeny předpoklady pro kvalitu a shodu vyráběných betonů. Současně se zavádějí do výroby betonu nové poznatky, získané výzkumem stavebních materiálů na mezinárodní úrovni. Kontrola řízení jakosti podle ISO 9001 a permanentní kontrola kvality dodávaných betonů nejen ve výrobnách, ale i přímo na stavbách u zákazníků, je denní samozřejmostí.

Dodávkami betonu a dalšími službami, jako je doprava a čerpání betonových směsí, včetně laboratorní činnosti a technologického poradenství, se CEMEX podílí na významných stavbách infrastruktury na území celé České republiky. Ve svém portfoliu má společnost od drobných soukromých staveb přes obytné, obchodní a kancelářské budovy, průmyslové a výrobní komplexy, vodohospodářská díla, až po dodávky betonových směsí pro stavby dopravního stavitelství, jako jsou tunely, mosty, silniční a dálniční stavby.

3.4 Regionální působnost firmy Cemex

Společnost Cemex působí v těchto regionech.

- Mexiko
- USA
- Severní Evropa
- Středomoří
- Jižní a Centrální Amerika a Karibik

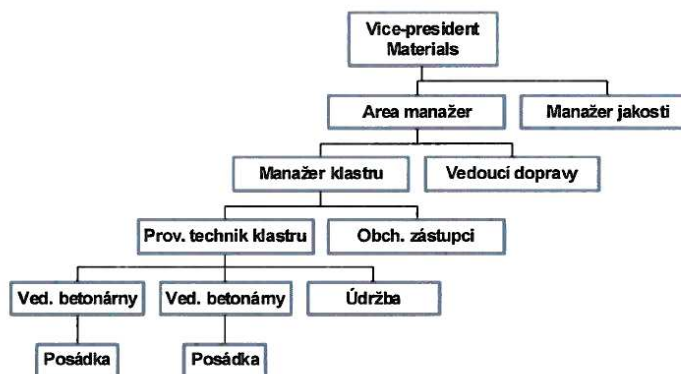
- Asie

3.5 Hierarchie společnosti

Dalším rozdělením jsou menší regiony například Cemex Germany, Cemex France, Cemex Czech Republic. Menší regiony jsou vesměs rozděleny dle jednotné hierarchické struktury.

Hierarchie vedoucích zaměstnanců společnosti CEMEX

Obrázek 1 Schéma hierarchie společnosti [Zdroj interní]

3.6 Politika Podniku

Ve firmě CEMEX jsou pravidelně projednávány různorodé problémy spojené s úskalím podnikání ve sféře mezinárodního trhu. Společnost se snaží naplnit své stanovené cíle v těchto otázkách:

- dodržování etického kodexu chování podnikatelských subjektů
- zdraví a bezpečnost
- životní prostředí
- boj proti korupci
- ochrana hospodářské soutěže

Společnost Cemex aktivně sleduje vývoj veřejné politiky v zemích a regionech, kde působí. Snaží se podporovat priority, na kterých staví firemní filozofie a podnikatelský

základ pro rozvoj firmy, jejich zaměstnanců tak obyvatele regionu kde firma působí.

K současným nejdůležitějším prioritám patří

- ochrana životního prostředí
- zabránění klimatických změn
- využití emisních trhů
- udržitelný rozvoj stavebnictví

Jelikož je Cemex společností, která působí v rámci mezinárodního trhu, dopadá na ni zodpovědnost společnosti působící v globálních podmínkách. Akcionáři očekávají výborné finanční výsledky, odběratelé kvalitní služby a produkty, odborové organizace výborné pracovní podmínky pro zaměstnance, regiony působnosti dodržování právních předpisů a podobně. Společnost se tedy snaží vypořádat se všemi těmito požadavky jak nejlépe je to v daných podmínkách možné.

4 BEZPEČNOST PRÁCE VE FIRMĚ CEMEX A. S.

4.1 Politika Bezpečnosti práce CEMEX

Ve společnosti Cemex má prevence nehod, ochrana zdraví a bezpečnost zaměstnanců nejvyšší prioritu. Společnost se zavazuje vykonávat podnikatelskou činnost bezpečným a účelným způsobem a pečovat o podnikovou pohodu, ale i pohodu všech zúčastněných na pracovištích i těch, kdo by mohli být její činností ovlivňováni. Udržování kvalitních podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví je pro Cemex důležitou strategií, protože zlepšováním a udržováním kvality a bezpečnosti práce přispívá k zvýšení konkurenceschopnosti a dobrého povědomí o firmě. Dlouhodobým cílem Cemexu je dosažení nulové míry pracovních úrazů ve všech zemích působnosti. Tento cíl je v praxi jen těžce dosažitelný, ale na úrovni teorie a zlepšování BOZP je tento cíl nezbytný.

Ke splnění cílů BOZP společnost slouží tyto nástroje:

- poskytování bezpečného pracoviště zaměstnancům i smluvním partnerům zavedení a prosazování systému prevence rizik při činnostech společnosti
- respektování firemních předpisů a postupů i všech příslušných zákonů dané země
- vedení otevřené a účinné komunikace se zaměstnanci, smluvními partnery, zákazníky s veřejností i se všemi, kdo se společností spolupracují
- plánování, kontrolování a hodnocení výsledků v ochraně zdraví a bezpečnosti podle měřitelných cílů a zavádění nejlepších pracovních postupů k dosažení trvalého zlepšování
- zkoumání a řádné sledování výsledky v bezpečnosti práce a ochraně zdraví
- otevřené zveřejňování výsledků bezpečnosti práce.

4.2 Aplikace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve společnosti Cemex

V každé zemi, kde firma působí, musí být jmenována oprávněná osoba vybavená pravomocemi podle místní legislativy. V zemích s menším počtem provozoven může tato odpovědná osoba plnit další povinnosti. Tam, kde je na druhou stranu potřeba vyšší, může být jmenováno osob více. Hlavním cílem tohoto opatření je, aby manažerům a pracovníkům byly poskytovány dostatečné informace, podpora a pokyny, zároveň aby manažerům a jednatelům byli pravidelně předkládány aktualizované informace o plnění

povinností na poli BOZP. Jmenovaná osoba podává zprávy přímo jednatelům nebo členům představenstva a zajišťuje tak existenci přímé komunikační linie v této oblasti. Tato osoba musí mít v oblasti BOZP dostatečnou zkušenost a proškolení, které ji opravňuje účinně plnit předepsané povinnosti.

4.3 INTRANET BOZP

Dokumenty týkající se bezpečnosti práce jsou ukládány na sdílených stránkách společnosti INTRANET. Tyto stránky jsou dosažitelné ze všech pracovišť Cemexu. Stránky jsou doplňovány a umísťují se na ně důležité podklady a dokumenty, které jsou chráněny proti ztrátě, znehodnocení nebo odcizením neoprávněnou osobou. Díky tomuto systému je zeštíhlena administrativa a dokumenty jsou k dispozici v případě kontroly orgánů státní správy, která plně akceptuje tuto formu. Snahou INTRANETU je také převést co nejvíce dokumentů do elektronické podoby a zachovat tyto dokumenty pro budoucí pracovníky jako universální zdroj informací.

4.4 Management řízení BOZP

Existuje řada součástí BOZP, kterými se řídí činnost v bezpečnosti práce ve všech regionech, kde Cemex působí a od nich se odvíjí aktivity směřující k bezpečnější práci a eliminaci pracovních nehod a úrazů. Tyto prvky BOZP jsou:

- 1) řízení a zapojení managementu
- 2) provádění auditů a inspekcí
- 3) bezpečná výrobní praxe
- 4) vyšetřování a sledování nehod/havárií
- 5) bezpečné Chování
- 6) školení BOZP
- 7) nouzová opatření a požární prevence

4.5 Poučné listy

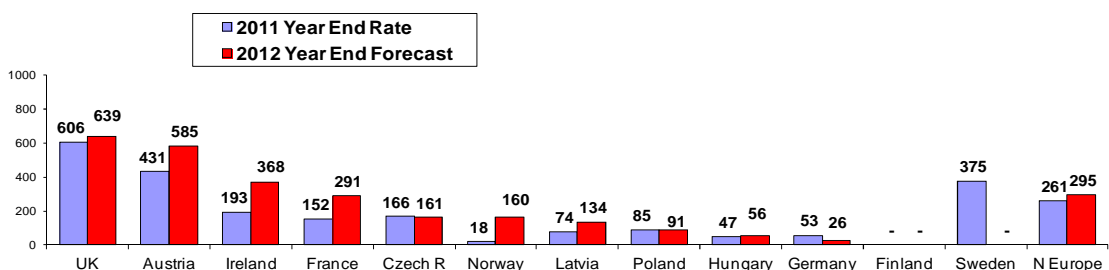
Významný prvek prevence ve firmě Cemex jsou Poučné listy. Tyto Poučné listy napomáhají k vyhledávání způsobů, jak nehodám v budoucnosti zabránit. Jsou analýzou všech okolností zajištěných při vyšetřování nehody a upozorňují na nedostatky BOZP.

Jestliže dojde ve kterékoliv zemi, kde Cemex působí k závažnému pracovnímu úrazu, je vyhotoven tzv. Poučný list. Tento list je následně rozeslán na všechny pracoviště vedoucím manažerům, kteří potvrzují jejich prostudování podpisem. V jednotlivých státech jsou pak vydány poučné listy i o ostatních pracovních úrazech, které se zaměstnancům v dané zemi přihodily. Tento nástroj slouží k šíření a prohlubování podvědomí o BOZP a přecházení nehod a havárií.

4.6 Systém skoro nehod

Skoro nehoda je nebezpečná situace, při které nedošlo ke zranění, ke škodě ani k poškození zdraví. Je to včasné varování, kterým se zabraňuje nehodám, které by se mohly stát. Formuláře pro vyhotovení o skoro-nehodách jsou zaměstnancům k dispozici jak v elektronické, tak i v listové podobě. Tento nástroj o vedení přehledu nebezpečných situací se nazývá Systém skoro-nehod.

Pracovníci ve firmě Cemex jsou vyzýváni, aby analyzovali rizika, všímali si nebezpečných situací, sledovali ostatní zaměstnance či to, zda nejsou porušovány jednotlivé zásady BOZP. Ve snaze urychlit práci a neomezit nebo nezdržet výrobu se zaměstnanci mohou chovat neuváženě a vystavit tak nebezpečí sebe i ostatní. V zákoníku práce České republiky je uvedeno, že zaměstnanec je povinen oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují nebo by bezprostředně a závažným způsobem mohli ohrozit bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců při práci, zejména hrozící vznik mimořádné události. Výpočet (průměrný počet skoro-nehod na 100 zaměstnanců): Ukazatel = $\text{Počet hlášení} \times 100 \div \text{Number of zaměstnanců}$ (bez smluvních partnerů)

Obrázek 2 Graf skoro-nehod za rok 2011/2012 [Zdroj interní]

Near Miss = Událost se značným potenciálem ale bez následku na zdraví nebo životech

Hazard = Označení pro událost, která může způsobit škodu

Tabulka 1 Skoro-nehody Cemex Česká republika 2012 [Zdroj interní]

	Apr	May	June	July	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Total	Per 100 persons (MAT)
Aggregates	27	27	27	27	27	28	27	27	30	21	30	28	326	236
%Closed													0	
Cement	0	4	0	0	2	0	1	5	0	0	0	0	12	41
%Closed													0	
Praha	9	10	11	14	15	14	14	15	13	13	13	15	156	306
Poděbrady	10	10	10	11	15	14	10	10	7	9	9	6	121	417
Ostrava	10	10	9	13	14	10	7	4	21	8	14	13	133	251
Otrokvice	10	10	10	13	12	14	11	6	5	9	7	11	118	227
Malešice	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	2	3	13	93
Ready Mix Total	40	41	41	52	57	53	43	36	46	39	45	48	541	272
%Closed													0	
Log. Cement	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	4	15
Přísady (Paskov)												1	1	
%Closed													0	
Total	67	74	68	80	86	81	71	68	76	60	76	77	884	226
%CLOSED													98	

4.7 Osobní ochranné pomůcky a prostředky (OOPP)

Zajistit větší bezpečnost pracovišť lze pomocí pravidelných kontrol všech technických zařízení. Zároveň s tím mají svou nezastupitelnou úlohu také osobní ochranné pomůcky (zkratkou OOPP). Tyto pomůcky zvyšují ochranu jednotlivce a zvyšuje možnost na přežití havárie. Řidič couvajícího kamionu nemusí spatřit zaměstnance, který nenosí oblečení v bezpečnostních barvách. Cemex má zavedenou základní sestavu OOPP, kterou musí nosit všichni zaměstnanci a pravidelní smluvní partneři na všech provozech. Tato sestava je vytvořena s cílem, zabránit zraněním a ke snížení jejich počtu. Např. požadavek povinné ochrany zraku přispěl u firmy Cemex Materials ve Velké Británii ke snížení poranění očí o 74 % a užívání zpevněné šněrovací kotníčkové obuvi napomohlo poklesu případů poranění nohou, kolen a kotníků o 64 %.

Povinnost zavést základní sadu OOPP platí pro všechny zaměstnance společnosti i zaměstnance smluvních partnerů včetně dopravců. Ve všech výrobních provozech s výjimkou vybraných zón určených místním managementem, jako jsou budovy, kanceláře, kantýny apod. je nutné tyto pomůcky nosit. Z jistých důvodů se požadavek na nošení předepsaných brýlí, rukavic a správné obuvi nemusí plně vztahovat na návštěvy a

zákazníky, od kterých je požadováno pouze nošení přileb a bezpečnostních vest a ochranné obuvi jakéhokoliv druhu. Je ovšem možné trvat na použití rukavic a brýlí, jestliže to důvod jejich přítomnosti vyžaduje. Pravidelní návštěvníci a zákazníci jsou pravidly společnosti vedeni k používání stejných OOPP.

4.7.1 Minimální požadavky

Existuje seznam minimálních požadavků, které musí být splněny na všech pracovištích CEMEX. Dále k těmto požadavkům musí být vždy aplikovány veškeré další opatření předepsané místní legislativou.

- vedoucí pracovníci musí provést zhodnocení rizik a provést výběr osobních ochranných pomůcek pro každou jimi řízenou práci.
- vybavení osobními ochrannými pomůckami musí plně vyhovovat požadavkům pracoviště a být v souladu s místními předpisy. Osobní ochranné pomůcky zahrnují ochrannou obuv, přilbu, dobře viditelný oděv, nepromokavý oděv, ochranu proti chladu, ochrannou vestu, rukavice, ochranu sluchu, zraku, dechu a bezpečnostní výstroj.
- zaměstnanci, partneři i návštěvníci musí používat předepsané osobní ochranné pomůcky při vstupu do prostor Cemexu. Přilba, ochranná obuv a dobře viditelný oděv představuje minimální předepsanou ochranu vždy a všude. Výjimku z tohoto minima tvoří pouze prostory, které byly při hodnocení rizik oficiálně prohlášeny za bezriziková.
- správné používání osobních ochranných pomůcek musí být trvale vyžadováno.
- musí být vedena patřičná evidence o užívaných osobních ochranných pomůckách.

4.7.2 Bezpečností přilba

Přilba musí odpovídat předpisům a musí být správně nošena a skladována. Musí být také ušetřena kontaktu s barvivou, lepidly, žíravinami a je nutné ji vyměnit při poškození nebo při skončení stanovené životnosti

4.7.3 Výstražný oděv

Běžná reflexní vesta oranžové nebo žluté barvy s našitými reflexními pásky z odrazových materiálů. Vesta musí být vyrobena dle příslušné normy.

4.7.4 Ochranné Rukavice

Musí být nošeny při každé manuální práci. Druh rukavic musí být vybrán dle druhu činnosti, např. pro práci s chemikáliemi, s ostrými předměty nebo pro běžné manuální práce.

4.7.5 Ochrana očí

Ochrana očí musí být nošena, vždy a všude, kde je tato ochrana předem stanovena. Musí vyhovovat předpokládané činnosti. Ochrana je diferencována pro různé práce a různé prostředí v celé škále od ochranných brýlí až po ochranné štíty, používané v extrémních případech. Zaměstnanci musí být ochranou vybavení a jsou povinni ji používat tam, kde je tato povinnost stanovena.

4.7.6 Obuv

Na provozovnách CEMEX je přísně zakázáno nosit nazouvací obuv bez šněrování. Jsou předepsány kotníkové šněrovací boty s pevnou bezpečnostní špičkou, popřípadě s ocelovou podešví. Může být požadována i speciální obuv na ochranu při kontaktu se žhavým povrchem, izolovaná proti horku nebo chladu a podobně.

4.7.7 Další ochranné pomůcky

Do těchto se řadí ochrana sluchu, respirátory, záchranné vesty proti utonutí atd. jsou povinné všude tam, kde je to z hlediska druhu práce nezbytné. Příkaz používat tyto pomůcky musí být zahrnutý do provozního předpisu daného pracoviště. Ochranné pomůcky musí být udržovány v dobrém stavu a musí být zaveden vhodný systém jejich čištění, údržby a skladování. Dále se také pravidelně kontrolují a v případě potřeby včas mění.

4.8 Hodnocení rizik

Vyhodnocování rizik je pro společnost Cemex základní složkou zvládnutí rizik a strategie prevence nehod. Tvoří součást průběžného procesu vyhledávání, zlepšování a zvyšování úrovně BOZP. Odpovědnost za provádění procesu hodnocení rizik leží na řadových manažerech, zejména na těch v první linii s úsekovou odpovědností. Jestliže se provede rámcové zhodnocení rizik, je místní management odpovědný za to, že rizika jsou v hodnocení rizik zahrnuta. Všichni manažeři a zaměstnanci, kteří jsou zapojeni do procesu

vyhodnocování rizik, musí mít dostatečnou zkušenost a proškolení, aby byli schopni naplnit své úkoly. Minimální podmínkou je to, že alespoň jeden člen každého týmu pro hodnocení rizik musí mít metodické školení o stanovení nebezpečí a hodnocení rizik.

Hodnocení rizik musí brát v úvahu všechny dostupné informace, tak například pokyny od odborníků na BOZP, příručky BOZP a ostatní prameny platné pro příslušné odvětví. Z dokumentace o hodnocení rizik musí být patrné, že bylo provedeno systematické ohodnocení nebezpečí. Tam kde hodnocení rizika najde vysoce rizikové činnosti se používá prováděcí příkaz, případně jsou o tom informováni všichni zúčastnění zaměstnanci i pracovníci třetích stran. Pro pomoc plánování procesu BOZP budou důležité nálezy při vyhledávání rizik zdokumentovány. Jako minimum musí dokument o hodnocení rizik obsahovat:

- původy nebezpečí
- okruh osob tomuto riziku vystavených
- stávající kontroly na místě
- návrh na zlepšení dané situace
- termín, kdy má být zlepšení provedeno společně s určením osob odpovědných za jeho zavedení do praxe
- ověření o zlepšení stavu

Závažné nálezy při zhodnocování rizik musí být předloženy všem zúčastněným zaměstnancům a třetím stranám ústně i písemně.

4.9 Vstupní školení

Vstupním školením o BOZP musí projít všichni nastupující zaměstnanci včetně zaměstnanců s krátkodobým pracovním úvazkem. Toto školení musí být provedeno na všech pracovištích společnosti Cemex. Vstupní proškolení začíná v den nástupu do pracovního poměru, tedy dříve, než je zaměstnanec vystaven možnému riziku pracovního úrazu. Zaměstnanec má porozumět všem zákonným i firemním předpisům a nutným kontrolním opatřením na ochranu zdraví a spolupracovníků. V případě, že je zaměstnanec převeden na jinou práci, která může být zdrojem jiných pracovních rizik, provádí se dodatečné proškolení v potřebném rozsahu. Vstupní školení probíhá dle písemné osnovy a vždy musí být veden záznam o tomto školení. Záznam o školení obsahuje podpis

školeného, který tím stvrzuje, že ke školení došlo a že toto školení absolvoval. O úspěšném absolvování školení je vyhotoveno ověřovací dokument. Všem zaměstnancům je poskytováno periodické školení, aby byli stále aktuálně informováni o zásadách BOZP, o předpisech a praxi.

4.10 Plán CEMEX 2012 o bezpečnosti a ochrana zdraví při práci.

Pro rok 2012 byla pro společnost CEMEX Česká republika určen tento plán o BOZP:

- vedení odpovědnosti (Legacy školení manažerů na všech stupních a zahrnutí BOZP do hodnocení PA),
- řízení rizik (Revize souborů rizik)
- bezpečnost práce (Kurzy Opatrné jízdy, Ustanovení komise BOZP a bezpečnosti na silnicích)
- řízení bezpečnosti dodavatelů (Školené smluvních řidičů, evidence prověřených dodavatelů, disciplína, postupy při opravách a údržbě a při rizikových pracích)
- ochrana zdraví při práci (Nemocnost, prevence zdravotní péče, pohoda na pracovišti)
- komunikace a konzultace (Skoro-nehody a VFL – kvalita, využitelnost, sledování)
- provozní kontrola (Denní kontrola provozů, sledování dodavatelů a kontrola třetích stran)
- audit, inspekce, průběžné zlepšování (Kontrolní audit všech závodů, identifikace nedostatků HOT SPOTS analýza, sledování nápravy).

5 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI A VE SPOLEČNOSTI CEMEX

Oblast stavebnictví je historicky pracovní odvětví s jednou z největších úrazovostí na světě. Společnost Cemex se snaží monitorovat mimořádné události a havárie jak ve společnosti CEMEX tak i smluvních a konkurenčních firmách pro předcházení a poučení z těchto situací. Každá havárie nebo mimořádná událost je zaznamenána do systému a zpracována ve formě poučných listů. Ve společnosti Cemex se tyto poučné listy rozesílají do jednotlivých regionů a jsou uchovány v databázi INTRANET pro budoucí potřeby. Pro BOZP ve společnosti Cemex jsou informace o vyhodnocených mimořádných událostech a haváriích důležitým studijním materiálem. Na základě těchto analýz se předcházení situacím podobným a stanovuje se pohled na bezpečnost v různých sektorech společnosti.

5.1 Chorvatsko 2009

Smrt smluvního řidiče při špatné manipulaci a nezpůsobilé opravě vozidla.

5.1.1 Popis události

Smluvní řidič Boško Miloš v 8:50 vykládal náklad cementu ze své cisterny. Zaměstnanec stavební firmy zpozoroval, že z cisterny uniká materiál. Smluvní řidič přerušil vykládku a odjel do části terminálu v otevřeném prostranství, kde zamýšlel tuto závadu opravit. Kola podložil kusy dřeva, na které najel, aby zvětšil výšku vozidla nad terén. Řidič po té zahájil opravy na podvozku vozidla na vypouštěcím potrubí. Vozidlo však s podkladu sjelo a řidiči rozdrtilo hrud'

5.1.2 Příčiny nehody

Za příčiny nehody bylo odbornou analýzou zjištěno, že řidič nepoužil ruční brzdu nebo nezabezpečil nákladní auto ocelovými klíny pod kola. Dřevo jako podkladový materiál pro nadzvednutí nákladního auta je velmi nebezpečné, protože jako zvedací materiál je dřevo přímo nevhodné. Dále se řidič dopustil několika závažných pochybení, když prováděl opravu sám, nebyl způsobilý k těmto opravám, protože tyto opravy z pravidla provádí údržba vozového parku.

5.1.3 Následné opatření

Řidiči budou poučeni o nutnosti použít jedině správná a testovaná zařízení určená pro zvýšení prostoru pod vozidlem, např. rampy nebo montážní jámy. Musí používat ruční

brzdu při parkování nebo opouštění vozidla. Řidiči budou dále upozorněni, že opravy musí provádět opraváři a že klíč k zapalování musí být vytažen a dveře od kabiny zamčeny. Tím řidič předchází situaci, že vozidlo někdo zcizí nebo se s ním rozjede. Po detailním rozboru všech původních příčin budou přijata dodatečná opatření, aby se takovéto situace neopakovali a opatření na zvýšenou kontrolu smluvních partnerů.

5.2 Indie 2008

Smrtelná nehoda, při které zemřel 14-letý mladík na následky zranění, které utrpěl jako účastník nehody silničního provozu.

Obrázek 3 Zničená dodávka smluvního dopravce [Zdroj interní]

5.2.1 Popis události

Nehodu zavinil smluvní řidič, který v okamžiku nehody převážel 4 zaměstnance Cemexu z pracoviště. Chlapec přebíhal silnici a vběhl do cesty minibusu. Řidič nestihl zareagovat tak rychle, aby nehodě zabránil. Jeden ze zaměstnanců společnosti utrpěl zlomeninu ruky ostatní včetně smluvního řidiče, měli menší řezné rána a pohmožděninny.

5.2.2 Příčiny nehody

Bylo zjištěno, že jednou z příčin nehody byla únava řidiče, protože pracoval 4 směny bez patřičného odpočinku. K nehodě došlo na křižovatce s dlouhou rovinkou před ní, je tedy možné, že se řidič ke křižovatce blížil nepřiměřenou rychlostí, protože pracovníci firmy Cemexu spěchali domů. Cemex má se společností smlouvu o dopravě zaměstnanců, i přesto že její systém již selhal vícekrát a firma neplní pravidla a postupy společnosti Cemex.

5.2.3 Následné opatření

Je nezbytné, aby všichni řidiči včetně těch smluvních dodržovali dostatečné přestávky mezi pracovními směnami, a předešli tak únavě při řízení. Je nutné kontrolovat a dohlížet na to aby byli předpisy s ohledem na dobu odpočinku přísně dodržovány. Smluvní řidiči by měli být seznámeni s postupy bezpečnosti firmy Cemex. Řidiči musí být proškoleni a informováni o technice takzvané defenzivní jízdy, která zdůrazňuje nutnost být vždy opatrný a přizpůsobovat rychlost kvalitě vozovky a povětrnostním podmínkám. Pokud se zjistí, že řidiči překračují rychlost nebo jezdí nebezpečně, je nutné na tento problém reagovat, a vyvinout tlak na dodržování předpisů.

5.3 Mexiko 2009

Zřícení 40 metrového věžového jeřábu při zvedání břemena na stavbě vysoké pece.

Obrázek 4 Havárie jeřábu při stavbě vysoké pece v Mexiku [Zdroj interní]

5.3.1 Popis Události

Nehoda se stala při prvním zdvínání po instalaci tohoto zařízení, ve chvíli nehody bylo břemeno jen necelé 3 tuny. Jeřáb má kapacitu zdvihu 12 tun. Jeřábník, který obsluhoval zařízení při zřícení, zemřel na následky smrtelného poranění.

5.3.2 Příčiny nehody

Konstrukce jeřábů byla sestavena z dílů různě starých jeřábů, z těchto částí nebyli všechny dobře udržované. Analýza ukázala, že byla překročena maximální dvacetiletá doba životnosti, což bylo zjištěno nezávislým expertem pro vyšetřování nehod. Některé dřevěné železniční pražce, které byly použity na podkládání jeřábu, byly ponechány na místě stavby, protože dělníci se nechtěli ušpinit od bláta, které se na staveništi nacházelo kvůli prudkým deštům. Pražce vytvořily pátou podpěru, a když jeřábník začal zvedat břemeno, některé popraskaly, čímž jeřáb poklesl cca o 4 centimetry. Sesun jeřábu způsobil zhrounutí konstrukce zařízení a to se zřítilo. Jeřáb byl podle zákona kontrolován kvalifikovaným inspektorem, kterého určila společnost pronajímající zdvihovou techniku. Váha zátěže jeřábu, kterou byl vybaven, byla o 65 tun nižší, než udává norma pro toto zařízení.

Nedostatek zátěže snížil stabilitu. Protizávaží na vrchu jeřábu bylo naopak o 5 tun těžší. Tento inspektor vydával povolení, bez rozeznáních nedostatků a tedy je jisté, že došlo k zanedbání povinností.

5.3.3 Následné opatření

Byl zaveden systém, který zajišťuje, že jsou používány jen přezkoušená zdvihací zařízení z prověřených dílů. Pracovníci nesmí spojovat a míchat různé díly, které by mohly ovlivnit konstrukční celistvost. Bezpečnostní systém práce musí zahrnovat detailní správné montážní způsoby, zakládání, zátěže a protizávaží. Inspektoři musí být patřičně zkušení v dané oblasti jejich působnosti a mít odpovídající kvalifikaci. Musí být prověřeno, že konstrukce je smontována správně. Byla zavedena přísná pravidla o odklizení suti a dalších překážek na staveništi. Tato suť je rizikovým faktorem při provádění zdvihacích operacích. Musí být provedené řádná revize zdvihacího zařízení před použitím, aby bylo jisté, že jsou bezpečné. Dále musí být kladen důraz na to, aby pracovníci kontrolující rizikové zařízení sledovali tento problém objektivně a zodpovědně a nebyli nijak ovlivňováni.

6 PROGRAMY PRO ROZVOJ BOZP VE SPOLEČNOSTI CEMEX

Společnost Cemex jako jedna z předních výrobců stavebních materiálů na světě používá k prosazování svých záměrů jednotlivé programy spojené s bezpečností práce a zdravím v oblastech pracovního procesu, na které se firma zaměřuje. Tyto programy jsou prosazovány ve všech regionech a pobočkách společnosti Cemex a následně je analyzováno jejich dodržování a aplikace. Díky zpětné vazbě dostává společnost Cemex informace pro další zlepšování BOZP.

6.1 Systematický přístup k řízení zdraví a ochraně na pracovišti

Společnost CEMEX se zavázala ke splnění bezpečnějšího pracovního prostředí a podporu všech hledisek pro lepší zdraví a blaho zaměstnanců, dodavatelů i třetích stran v podnikatelské činnosti. V rámci trvalého úsilí o posílení linie vlastnictví a odpovědnosti za bezpečnost a ochranu zdraví byl vyvinut speciální program společnosti Cemex Health and Safety Management System (HSMS). Tento systém začal platit v roce 2010.

V souladu s OSHA 18001, HSMS stanovuje v oblasti managementu bezpečnosti a ochrany zdraví závazné předpisy a poskytuje poradenství v oblasti BOZP jak ten to program co nejlépe naplnit. Program dále určuje nástroje, které pomáhají manažerům v celé společnosti Cemex snížit rizika v jejich činnosti prostřednictvím těchto nástrojů.

- hodnocení rizik
- systém auditů a kontrol v místě práce
- zdraví a vzdělávání v oblasti bezpečnosti a rozvoje
- monitorování a sledování výkonu
- havarijní připravenost
- sdílení získaných poznatků a osvědčených postupů

6.2 Neustálé zlepšování BOZP

Cemex se neustále snaží svými podnikovými programy snižovat příčiny, které by vedly ke zranění nebo smrtelným nehodám zaměstnanců. V roce 2010 byly registrovány pouze dvě úmrtí zaměstnanců nebo smluvních partnerů v důsledku práce ve výškách. Ve společnosti je však nutné výrazně zlepšit bezpečnost dopravních činností a řízení smluvních řidičů.

V tomto procesu dopravy materiálů zahynulo celosvětově v46 zaměstnanců, dodavatelů a třetích osob. Ve srovnání s rokem 2009 ale došlo ke zlepšení úrazovosti a závažných smrtelných úrazů. Společnost si dává za cíl každoročně vylepšit pracovní podmínky a bezpečnost práce a vylepšovat statistické údaje spojené s úmrtností a úrazovostí. V roce 2011 a 2012 se společnost bude zaměřovat na zlepšení monitorovacích zpráv z mimořádných událostí, systematické provádění vyšetřování havárií a příčin incidentů.

Tabulka 2 Cemex Podnikové úrazy podle druhu událost [Zdroj interní]

	YTD 2011	YTD 2012	Rolling 12 Mo
1. Úder pohyblivým, letícím, padajícím předmětem	7	9	38
2. Uklouznutí, zakopnutí pády	11	7	27
3. Poranění za účasti jedoucího vozidla	10	1	25
4. Kontakt s pohyblivým strojem	4	2	20
5. Pád z výšky	7	1	18
6. Ostatní nespecifikované druhy poranění	6	4	18
7. Poranění při manipulaci, zvedání, přenášení	6	2	18
8. Úder o něco pevného, stacionárního	2	4	11
9. Působení ohně nebo horka	2	0	3
10. Působení nebo kontakt se škodlivou látkou	1	1	3
11. Zasažení hroučící se konstrukcí	1	1	3
12. Poranění výbušninou	0	3	3
13. Kontakt s elektřinou/výbojem	0	0	2
14. Poranění zvířetem/hmyzem	0	0	1
15. Fyzické napadení jinou osobou	1	0	0
16. Utonutí nebo udušení	0	0	0

6.2.1 Pravidelné měsíční školení

Každý měsíc probíhá ve společnosti Cemex pravidelné školení bezpečnosti, které se účastní všichni zaměstnanci. Tématem posledních tří školení bylo:

- bezpečná jízda v zimě
- ohleduplnost na staveništi
- kontrola stavu vozidla

Každé školení je zakončeno testem, pro ověření znalostí, které si zaměstnanci ze školení odnesly. Test zaměstnanci opakují do té doby, než zkoušku řádně nesloží.

6.2.2 Učení se z chyb

Za poslední dva roky se společnost snaží neustále zlepšovat metody a nástroje pro určení a vyšetřování mimořádných událostí. Manažeři a bezpečnostní pracovníci se snaží zjišťovat, jaké jsou příčiny a následky incidentů ve firemních operacích. V roce 2010 bylo dokázáno, že jednou z hlavních příčin nehodovosti je vedení pracovníků a technická údržba strojů.

Bezpečnostní technici se zaměřili na zlepšení situace a řešení problému. Pro další zlepšování výsledků jsou společností CEMEX vyvíjeny vzdělávací programy, které mají za úkol umožnit zaměstnancům lépe pochopit příčiny incidentů a identifikovat aspekty systému řízení bezpečnosti, aby se zabránilo a předcházelo zraněním do budoucna. Je nutné učit se nejen z nehod svých, ale i ostatních, čímž lépe pochopíme, proč se daná skutečnost stala, a tím lépe můžeme havárii předcházet.

Rámec Health and Safety Management System (dále jen HSMS) nastiňuje závazek k BOZP ve společnosti CEMEX. Jsou zde zavedeny požadavky top managementu pro účinné řízení bezpečnosti a ochrany zdraví stejně tak jako prevence před pracovními incidenty.

Obrázek 5 Health a Safety Manažerský systémový rámec [Zdroj interní]

6.3 Program Legacy

Program Legacy byl vyvinut v roce 2009, je vlajkovou lodí společnosti CEMEX pro vědomosti o povědomí o BOZP vedoucích pracovníků. Program je určený pro pomoc dosažení podnikové strategie v otázce nulového počtu incidentů. Tento program má za úkol vybavit manažery na všech úrovních nástroji, dovednostmi a chování ve standardizované podobě, a pomoci tak zavést bezpečnější a efektivnější provoz. V roce

2010 bylo programem LEGACY vyškoleno 2108 vedoucích pracovníků kontroly a managementu. Cílem společnosti je dokončit výcvik všech pracovníků kontroly a managementu do konce roku 2015.

6.4 Program Bezpečná doprava

V roce 2009 byl vytvořen program pro řidiče společnosti, smluvní dopravce a dodavatele s názvem Driving Safety Working Group. Tento program má za úkol zlepšit dovednosti řidičů, upozornit zaměstnance na možná rizika v dopravě a zvýšit jejich povědomí o tom jak chránit co nejlépe sebe a další členy pracovního procesu. V následujícím roce byla provedena analýza dodržování tohoto programu ve všech zemích působnosti společnosti CEMEX. V průměru bylo dosaženo 74% dodržování stanovených standardů pro řidiče a 70% dodržování u dodavatelů služeb a materiálů. Do budoucnosti má společnost v plánu provádět akční plány k dosažení 100% plnění těchto norem do konce roku 2015.

6.5 Program Preventivní zdravotní péče

Společnost CEMEX nabízí výhodnou pracovně preventivní zdravotní péči a pro všechny zaměstnance. Jsou poskytovány informace jak se bránit nemocím, úrazům a nemocím z povolání. Ve společnosti CEMEX působí celopodniková zdravotní rada, která se stará o zpětnou vazbu od zaměstnanců a vyhodnocuje zdravotní stav a plnění programu zdravotní péče o zaměstnance. V roce 2008 byla záložna celopodniková Iniciativa Essentials k řešení 12 nejdůležitějších zdravotních problémů v otázce prevence a bezpečnost zdraví. Jsou zde otázky typu:

- Zdravé srdce
- Ochrana pohybového aparátu
- Prevence před stresem
- Sledování práce
- Ochrana plic
- Drogová závislost
- Zdraví spánek

V programu se dále nachází programy spojené s jednotlivými regiony a jejich aktuální zdravotní problematikou. Tyto programy zahrnují například informace o zdravotních tématech, očkován, diagnostika nemocí z povolání a následné rehabilitace.

6.6 Program pro redukci a zvládnání stresu zaměstnanců

Cemex již 12 let zkoumá stres a jeho účinky v pracovním prostředí. Výzkum stresu v pracovním prostředí, se snaží analyzovat prameny spojené se stresem a pomáhat snižovat zaměstnancům hladinu stresových faktorů v zaměstnání i mimo něj. Cemex poskytuje semináře, které se zaměřují na stres diagnostiku a kurzy pro manažery pro odbourávání napětí.

7 ROZDÍLNOSTI BOZP V REGIONECH SPOLEČNOSTI CEMEX

Společnost CEMEX uplatňuje jednotnou politiku v otázce BOZP. Poměrně dobře se jí daří tuto filozofii plnit a kontrolovat. Jednotlivé nástroje BOZP, jako například systém skoronehod a poučné listy fungují ve všech regionech působnosti stejně. Díky INTRANETU jsou databáze jednotlivých regionů propojeny a je tedy jednodušší sdílet informace, znalosti a dovednosti.

Důležitou součástí společnosti Cemex jsou programy na průběžné zlepšování BOZP, které jsou uplatňovány plošně v celé společnosti. Každý rok stanovují vrcholový manažeři vyšší cíle pro BOZP a striktně kontrolují dodržování těchto nařízeních. Tímto se ve společnosti BOZP neustále vyvíjí a posunuje na lepší úroveň. Jednotlivé zdroje chyb jsou analyzovány a opatření proti nim zavedeny co nejdříve do praxe. Výhodou je také pravidelné měsíční školení, kdy dochází k předávání informací na určité téma. Od bezpečnostního technika daného regionu směřují tyto informace ke všem pracovníkům společnosti. Tyto měsíční školení mají poučný charakter a vztahují se vždy ke konkrétnímu tématu

Obecně platí, že společností působících v globálních podmínkách musí uzpůsobit své fungování tak, aby nedocházelo k problémům s komunikací. Musí být zachována poslušnost v hierarchii, kdy příkazy postupují směrem dolů a informace nahoru. Může však nastat i situace narušení tohoto systému, například pokud jsou informace přikreslovány a nemají vypovídající hodnotu. Tato situace může nastat, pokud se podřízený bojí sdělit svému nadřízenému pravdivé informace, protože se bojí následků. Na odhalování takových chyb, musí být vyškolení krizoví manažeři, kteří se snaží analyzovat příčiny a následky které by to mohlo pro společnost znamenat.

Díky tomuto přístupu se dokáže společnost Cemex vypořádat s různorodostí vyhlášek a zákonů, které platí v jednotlivých regionech. Samozřejmě se musí podřídit jednotlivým zákonům daných zemí, ale pokud je nastaven systém BOZP tak, aby obecné principy platily stejně, je pro společnost jednodušší přizpůsobit se speciálním úpravám, na které si vyhrazuje zvláštní prostor.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce pojednává o rozdílnosti prosazování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a komparace jejího naplňování v pracovních podmínkách. Teoretická část je zaměřena na všeobecné vymezení, co je to bezpečnost práce a ochrana zdraví a jak je upravována veřejnými sektory, mezinárodními organizacemi, nebo světovými regiony jako je například Evropská Unie. Jaké jsou zájmové skupiny (např. manažeři, zaměstnavatelé, zaměstnanci nebo odbory) na bezpečnosti práce, co je to systémový přístup a jak by měl být realizován. Zajímavé je také, jak situují zákony BOZP v České republice s ohledem na Evropskou Unii. Dále jsem se snažil analyzovat, jak jsou stanovovány zákony a zásady pro dodržování BOZP co je stanoveno například Evropskou Unií a co naopak jen Českou republikou.

V praktické části jsem srovnával podmínky společnost Cemex, která působí v mezinárodních podmínkách a musí se přizpůsobit jednotlivým regionům. Nejlepším nástrojem pro implementaci BOZP v globální firmě je přístup systémů a programů, které se snaží sjednotit BOZP ve všech regionech pokud možno na stejnou úroveň. Dalším důležitým prvkem je neustálá komunikace manažerů a zaměstnanců uvnitř firmy. K tomuto účelu slouží nástroj INTRANET, na kterém jsou sdíleny znalosti, a jednotlivé instruktážní materiály, jakou jsou například poučné listy nebo systém skoro-nehod. Neustálé zlepšování BOZP je důležité pro dosažení uspokojivých výsledků pro zaměstnance, odborové organizace, manažery anebo akcionářů společnosti. Výsledkem je zvýšená spokojenost zaměstnanců s lepšími a bezpečnějšími pracovními podmínkami, zvyšující se úroveň jejich produktivity práce, v návaznosti na to dosahování vyšších zisků a následného růstu společnosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] OFFICE, International Labour. ILO introductory report: global trends and challenges on occupational safety and health : XIX World Congress on Safety and Health at Work: Istanbul Turkey, 11-15 September 2011. Geneva: ILO, 2011. ISBN 978-92-2-125337-2.
- [2] NEUGEBAUER, Tomáš. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce, neboli, O čem je současná BOZP. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. Bezpečnost práce v praxi (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-556-4.
- [3] DANDOVÁ, Eva. Bezpečnost práce - nedílná součást života: učební manuál. Vyd. 1. Praha: ČMKOS, 2008, 172 s. ISBN 978-80-903917-9-6 (ČESKOMORAVSKÁ KONFEDERACE ODBOR.
- [4] PALÁN, Zdeněk. Lidské zdroje. Výkladový slovník. 1.vyd. Praha: Academia, 2002, 280 s. ISBN 80-200-0950-7.
- [5] International Labour Office: Natlex [online]. © 1996-2011 [cit. 2012-04-04].
Dostupné z: http://www.ilo.org/dyn/natlex/natlex_browse.home
- [6] EVRPOSKÁ UNIE. PROGGRES v akci: Program EU pro zaměstnanost a sociální solidaritu 2007–2013. Lucembursko: Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2011, 2011. ISBN 978-92-2-125337-2.
- [7] Pracovněprávní předpisy: Zaměstnanost ; Odbory ; Inspekce práce : podle stavu k .. Ostrava: Sagit, 199--. ÚZ. ISBN 978-80-7208-773-0.
- [8] Ústava České republiky: Listina základních práv a svobod ; Parlament, ministerstva ; Ombudsman ; Antidiskriminační zákon : podle stavu k .. Ostrava: Sagit, 1995?-. ÚZ. ISBN 978-80-7208-755-6.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

NYSE	New York Stock Exchange
ZP	Zákon č 262/2006SB,.
BOZP	Bezpečnost a Ochrana Zdraví při Práci
OBP	Ochrana a Bezpečnost Práce = BOZP
OSH	Occupational Safety and Health
ILO	Internationa Labour Office
EU	Evropská Unie
ES	Ovropské Společenství
OOPP	Osobní Ochranné Pomůcky a Prostředky
HSMS	Health and Safety Management Systém

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Schéma hierarchie společnosti [Zdroj interní]	36
Obrázek 2 Graf skoro-nehod za rok 2011/2012 [Zdroj interní].....	40
Obrázek 3 Zničená dodávka smluvního dopravce [Zdroj interní]	47
Obrázek 4 Havárie jeřábu při stavbě vysoké pece v Mexiku [Zdroj interní]	49
Obrázek 5 Health a Safety Manažerský systémový rámec [Zdroj interní].....	53

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Skoro-nehody Cemex Česká republika 2012 [Zdroj interní]	41
Tabulka 2 Cemex Podnikové úrazy podle druhu událost [Zdroj interní]	52

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Lhůtník školení BOZP [Zdroj interní]	63
--	----

PŘÍLOHA P I: LHŮTNÍK ŠKOLENÍ

Lhůtník školení společnosti CEMEX CZECH REPUBLIC, s.r.o.

Druh školení	Lhůty školení
BOZP – obecně	
školení vedoucích zaměstnanců	1 x 3 roky
školení zaměstnanců	1 x rok
školení zásad první pomoci	1 x rok
BOZP – odborná školení	
školení osoby odpovědné za provoz	Jednorázově
školení obsluhy zásobníků sypkých hmot	1 x rok
obsluha betonáren	1 x 2 roky
školení pro práci ve výškách a nad volnou hloubkou	1 x rok
BOZP - doprava	
školení obsluhy nakladačů	1 x rok
VTZ	
obsluha tlakových nádob stabilních	1 x 3 roky
obsluha plynového zařízení	1 x 3 roky
elektro - pracovníci seznámení	1 x rok
elektro - pracovníci poučení	1 x rok
elektro - pracovníci znalí	1 x 3 roky

Příloha 1 Lhůtník školení BOZP [Zdroj interní]